

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816200570
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5816200570.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcov: 1a/ S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, 2/ P. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, S., 3/ P. W. F. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, 5/ P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX-XX, T. O., žalobcovia 1a/, 2/, 3/ a 5/ právne zastúpení: Mgr. Igor Palider, advokát, so sídlom N. XXX, proti žalovaným: 1/ U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, 2/ M. Q., nar. XX.XX.XXXX, W. XXX, žalovaní 1/ a 2/ právne zastúpení: JUDr. Miroslav Sládek, advokát, so sídlom C. O. XX/XX, A., 3/ B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, 4/ U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, 5/ A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, v konaní o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva (pôvodne aj o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti), o odvolaní žalovaného 1/ a žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 10C/17/2016-334 zo dňa 24. januára 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1a/ 2/, 3/, 5/ náhradu dôvodne vynaložených trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že pozemky zobrazené v Geometrickom pláne č. 46193537-25/2016, vyhotovenom Ing. U. O., zo dňa 24.02.2016, autorizačne overenom dňa 17.03.2016 Okresným úradnom Námestovo, katastrálnym odborom, pod č. 178/2016 ako CKN parc. č. 373/4 trvalý trávny porast o výmere 22 m² a CKN parc. č. 374/1 záhrada o výmere 33 m², patria v podiele 1/2 k celku do dedičstva po poručiteľovi O. D., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. XXX. Výrokom II. určil, že pozemky zobrazené v Geometrickom pláne č. 46193537-25/2016, vyhotovenom Ing. U. O. zo dňa 24.02.2016, autorizačne overenom dňa 17.03.2016 Okresným úradnom Námestovo, katastrálnym odborom, pod č. 178/2016 ako CKN parc. č. 373/4 trvalý trávny porast o výmere 22 m² a CKN parc. č. 374/1 záhrada o výmere 33 m², patria v podiele 1/2 k celku do dedičstva po poručiteľke M. D., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. XXX. Výrokom III. rozhodol, že Geometrický plán č. 46193537-25/2016, vyhotovený Ing. U. O. zo dňa 24.02.2016, autorizačne overený dňa 17.03.2016 Okresným úradnom Námestovo, katastrálnym odborom, pod č. 178/2016 je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. Výrokom IV. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1a/ 2/, 3/, 5/ spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že pôvodná žalobkyňa M. D., nar. XX.XX.XXXX, zomrelá XX.XX.XXXX, sa žalobou podanou na súde dňa XX.XX.XXXX domáhala, aby súd určil, že pozemok EKN parc. č. 16052/1, orná pôda o výmere 55 m², zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. W. (ďalej len „Pozemok EKN parc. č. 16052/1“) patrí do dedičstva po nebohom O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. XXX. Zároveň sa domáhala náhrady trov

konania. Súd pripustil uznesením zo dňa 26.03.2019 zmenu žalobného návrhu a to tak, že žalobkyňa sa domáhala toho, aby súd určil že Pozemok EKN parc. č. 16052/1 patrí v 1/2 do dedičstva po poručiteľovi O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. XXX, a aby súd určil, že pôvodná žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou Pozemku EKN parc. č. 16052/1 v podiele 1/2. Súd o ďalšom návrhu na zmenu žaloby doručenom súdu dňa 18.10.2022 nerozhodoval, nakoľko žalobcovia podaním súdu doručením dňa 08.11.2022 navrhli ďalšiu zmenu žalobného návrhu, ktorú súd pripustil uznesením zo dňa 24.01.2023. Na základe takto zmeneného žalobného návrhu sa žalobcovia v konaní domáhali toho, aby súd určil, že pozemok zobrazený v GP č. 46193537-25/2016, vyhotoviteľ Ing. U. O. zo dňa 24.02.2016, autorizačne overený dňa 17.03.2016 Ing. C. T. pod č.178/2016 (ďalej len „Geometrický plán č. 46193537-25/2016“) ako CKN parc. č. 373/4 trvalý trávny porast o výmere 22 m² (ďalej len „Pozemok CKN parc. č. 373/4“), CKN parc. č. 374/1 záhrada o výmere 33 m² (ďalej len „Pozemok CKN parc. č. 374/1“), patrí v 1/2 úč. do dedičstva po poručiteľovi O. D., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom W. XXX, zomrelom XX.XX.XXXX, aby súd určil, že pozemok zobrazený v Geometrickom pláne č. 46193537-25/2016 ako Pozemok CKN parc. č. 373/4 a Pozemok CKN parc. č. 374/1, patrí v 1/2 úč. do dedičstva po pôvodnej žalobkyni. Súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav. Z dohody o osobnom užívaní stavebného pozemku zo dňa 03.05.1976 a rozhodnutia Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne zo dňa 17.03.1976 vyplýva, že žalobkyni 1/ a jej manželovi O. D., nar. XX.XX.XXXX, bol z vlastníctva štátu pridelený do osobného užívania pod výstavbu rodinného domu a na zriadenie záhrady pozemok parc. č. 16051/2 o výmere 656 m², ktorý bol vymedzený geometrickým plánom č. 762-006-75 zo dňa 20.12.1975. Na základe konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov bol v roku 2008 pre k.ú. W. zapísaný register obnovej evidencie pozemkov (ROEP), na základe ktorého vznikol Pozemok EKN parc. č. 16052/1, ktorého vlastníčkou sa stala I. W., rod. W., ako právna nástupkyňa pôvodnej pozemnoknižnej vlastníčky U. W., rod. C.. I. W. v roku 2015 Pozemok EKN parc. č. 16052/1 predala žalovaným 1/ a 2/. Pozemok CKN parc. č. 374/1 a čiastočne aj Pozemok CKN parc. č. 373/4 (približne 1/2 z celého Pozemku CKN parc. č. 373/4) sú súčasťou oploteného dvora pri rodinnom dome s.č. XXX, k.ú. W., ktorý patril žalobkyni 1/ a jej manželovi O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v súčasnosti je vlastníctvo rodinného domu evidované na zomrelého žalobcu 4/. Hranicu medzi Pozemkom CKN parc. č. 374/1 a pozemkom CKN parc. č. 374/2, záhrada o výmere 686 m² (vlastníci: U. C. a U. C.) tvorí plot zo železných stĺpikov a pletiva. Plot je v značne skorodovaný a v zlom technickom stave, nebolo však obhliadkou možné zistiť, či plot bol postavený v 70-tych alebo začiatkom 90-tych rokov 20. storočia. Severovýchodná časť Pozemku CKN parc. č. 373/4 (približne 1/2 z celého Pozemku CKN parc. č. 373/4) je oplotená v jednom celku pozemkami EKN parc. č. 16039/1 (130 m²), 16037/1 (106 m²), 16037/2 (247 m²), 16039/2 (142m²), 16052/2 (394 m²), 16051/2 (363 m²), 16037/2 (188 m²), ktoré všetky sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu 3/ a časťou pozemku CKN parc. č. 373/1, ktorého evidenčným vlastníkom je zomrelý žalobca 4/. Zo znaleckého posudku č. 2/2018 vypracovaného Ing. Y. Q. dňa 28.03.2018 mal preukázané, že parcela CKN č. 374/1 je vytvorená z pkn parcely č. 1148, vedenej v pkn vložke č. 72, k.ú. W. a z parcely č. 16051/2 bývalého pozemkového katastra. Parcela EKN č. 16052/1 je vytvorená z pkn parcely č. 1148, ktorá je zapísaná v pkn vložke č. 72. Pozemok EKN parc. č. 16052/1 je v katastri nehnuteľností evidovaný nesprávne a to z toho dôvodu, že parcela EKN č. 16052/1 nemala byť v katastri nehnuteľností evidovaná, lebo v skutočnosti to bola časť parcely č. 16051/2. Súd prvej inštancie sa nestotožnil so znaleckým posudkom v tej časti, podľa ktorej je v súčasnosti zapísaný pozemok CKN parc. č. 374/1 totožný s Pozemkom EKN parc. č. 16052/1 a zároveň, že je totožný s časťou parcely č. 16051/2 roľa o výmere 656 m². Z aktuálnej katastrálnej mapy ako aj z Geometrického plánu č. 46193537-25/2016 vyplýva, že novovytvorený Pozemok CKN parc. č. 374/1 je identický so v súčasnosti v katastri nehnuteľností evidovanou parcelou CKN parc. č. 374/1 o výmere 33 m², k.ú. W., ku ktorej právny vzťah nie je evidovaný na liste vlastníctva. Pozemok CKN parc. č. 374/1 o výmere 33m² zároveň celou svojou výmerou tvorí časť Pozemku EKN parc. č. 16052/1 a zvyšná časť Pozemku EKN parc. č. 16052/1 predstavujúca výmeru 22 m² je v celej svojej výmere súčasťou parcely CKN č. 373/3, trvalý trávny porast o výmere 258 m², ku ktorej právny vzťah nie je evidovaný na liste vlastníctva. Nestotožnil sa ani s tvrdením, že súčet súčasných CKN parciel vytvorených z pôvodnej parcely č. 16051/2 (656 m²), t.j. parciel CKN č. 372, 373/1 a 374/1 je 678 m², pretože tento súčet je 656 m² a plne zodpovedá pôvodnej parcele 16051/2. Možno potom rozdiel 22 m² zodpovedajúci Pozemku EKN parc. č. 373/4 považovať za dovolenú odchýlku vo výmere pôvodnej parcely č. 16051/2. Uvedený znalecký posudok spĺňa všetky náležitosti znaleckého posudku, súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaných 1/ a 2/ o chýbajúcej znaleckej doložke nakoľko tá je súčasťou znaleckého posudku. Súd prvej inštancie mal za to, že nárok právnych predchodcov žalobcov na celú do užívania pridelenú výmeru 656 m² na pojednávaní dňa 27.10.2022 nespochybňovali ani žalovaní 1/ a 2/, keď tvrdili, že žalobcovia by sa mohli úspešne domáhať v tomto konaní výmery 33 m² zodpovedajúcej

Pozemku CKN parc. č. 374/1, ale nie celého Pozemku EKN parc. č. 16052/1. Súd prvej inštancie konštatoval, že Pozemok CKN parc. č. 374/1, nemal byť odčlenený od pôvodnej parcely č. 16051/2. Súčet súčasných pozemkov CKN parc. č. 372, CKN parc. č. 373/1 a Pozemku CKN parc. č. 374/1 je 656 m², t.j. presná výmera pôvodného pozemku parc. č. 16051/2 a tvaru takéhoto funkčného celku zodpovedá aj grafické znázornenie pozemku parc.č. 16051/2 zakresleného v geometrickom pláne č. 762-006-75 zo dňa 20.12.1975. Došlo preto k chybe v evidencii katastra nehnuteľností, na základe ktorej bola časť zemského povrchu predstavujúca Pozemok CKN parc. č. 374/1 naďalej evidovaná v katastri a stala sa súčasťou Pozemku EKN parc. č. 16052/1. Z predložených listín súd dospel k záveru, že právny predchodcovia preukázali dohodou o osobnom užívaní stavebného pozemku zo dňa 03.05.1976, rozhodnutím Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne zo dňa 17.03.1976 ako aj geometrickým plánom č. 762-006-75 svoj právny titul nadobudnutia k súčasným pozemkom: pozemok CKN parc. č. 372, CKN parc. č. 373/1 a Pozemku CKN parc. č. 374/1. Zároveň nebolo ani sporné, že k zameraniu Pozemku EKN parc. č. 16052/1 a jeho vyznačeniu v teréne geodetickými kolíkmi došlo až v roku 2015. Do tejto doby si predošlá vlastníčka I. W. neuplatňovala svoje vlastnícke právo k Pozemku EKN parc. č. 16052/1. Právni predchodcovia žalobcov boli preto v dobrej viere, že majú oplotené a užívajú to čo im patrí. Je nepochybné, že v prospech právnych predchodcov žalobcov svedčí aj uplynutie vydržacej doby a to bez ohľadu na to, či bol plot medzi Pozemkom CKN parc. č. 374/1 a pozemkom CKN parc. č. 374/2 postavený v roku 1975 alebo až v roku 1993. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobcom svedčí aj nadobudnutie vlastníctva Pozemku CKN parc. č. 374/1 vydržaním. Chyba spočívajúca v začlenení časti zemského povrchu zodpovedajúcej pozemku CKN parc. č. 374/1 do Pozemku EKN parc.č. 16052/1 a takomto jej evidovaní v katastri nehnuteľností by teoreticky mohla byť základom pre vydržanie vlastníckeho práva I. W., avšak z vykonaného dokazovania žiadnym spôsobom nevyplývalo, že by I. W., resp. jej právna predchodkyňa U. W. niekedy vykonávali držbu nad Pozemkom EKN parc. č. 16052/1, prípadne jeho časťami ktorým zodpovedajú Pozemkom CKN parc. č. 374/1 a Pozemkom CKN parc.č. 373/4. Z okolností prípadu sa javí ako vysoko pravdepodobné, že túto držbu už od polovice 70-tych rokov vykonávali práve právni predchodcovia žalobcov. I. W., resp. jej právni predchodkyňa U. W., tak nesplnili predpoklady vydržania Pozemku EKN parc. č. 16052/1. Vlastníkmi časti zemského povrchu zodpovedajúcej Pozemku CKN parc. č. 374/1 boli v roku 2015 právni predchodcovia žalobcov, a nebola ňou I. W.. I. W. tak nemohla byť ani výlučnou vlastníčkou Pozemok EKN parc. č. 16052/1 ako celku. Z uvedeného potom vyplýva, že keď v roku 2015 I. W. predávala Pozemok EKN parc. č. 16052/1 žalovaným 1/ a 2/ nebola jeho skutočnou vlastníčkou a Žalovaní 1/ a 2/ nadobudli Pozemok EKN parc. č. 16052/1 od nevlastníka. Žaloba bola podaná v roku 2016, teda hneď v nasledujúci rok, a tak ani v prípade dobromyseľnosti nadobúdateľov nie je možné uvažovať o tom, že by Pozemok EKN parc. č. 16052/1 nadobudli žalovaní 1/ a 2/ vydržaním. Nemožno uvažovať ani o dobromyseľnosti žalovaných 1/ a 2/ nakoľko v samotnej kúpnej zmluve zo dňa 03.06.2015 vyhlásili, že poznajú kupovanú nehnuteľnosť, t.j. museli si byť aj vedomí, že Pozemok EKN parc. č. 16052/1 je súčasťou dvora žalobkyne 1/, resp. žalobcov. Nemožno preto ani uvažovať o prípadných výnimočných okolnostiach, ktoré by mohli prelomiť zásadu nemo plus iuris. Hoci nadobúdanie vlastníctva je právom každej osoby, nebolo v danom prípade bez povšimnutia súdu to, že žalovaní 1/ a 2/ nevedeli súdu zmysluplne vysvetliť prečo kupovali v roku 2015 Pozemok parc. č. 16052/1, ktorý bol v oplotenom dvore žalobcov. Pozemok EKN parc. č. 16052/1, má výrazne pretiahnutý („slížovitý“) tvar, keď jeho dĺžka je 43,81 m a šírka kolíše od 2,37 m do 0,46 m. Nemožno ho nijako zmysluplne využiť, a to ani ako prístup k iným nehnuteľnostiam vzhľadom k jeho nedostatočnej šírke a aj vzhľadom k tomu, že všetky pozemky, ku ktorým by mohol prístup smerovať sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu 3/. Súd vyhodnotil tvrdenie žalovaného 1/, že mal v pláne kúpiť aj pozemok CKN parc. č. 374/2, záhrada o výmere 686 m² a takto vytvoriť stavebný pozemok, ako nepravdivé. Žalovaní 1/ a 2/ o tom nepredložili žiadny dôkaz a ani tvrdenie žalovaného 1/ o tom, že oslovili vlastníkov pozemku CKN parc. č. 374/2 s úmyslom ho odkúpiť nepreukazuje úmysel vlastníkov pozemku CKN parc. č. 374/2 (U. C. a U. C.) ho predať. Súčasná situácia 8 rokov po žalovanými 1/ a 2/ tvrdenej zamýšľanej kúpe, kedy pozemok CKN parc. č. 374/2 naďalej vlastní pôvodní vlastníci, korešponduje s tvrdeniami žalobcov, že U. C. a U. C. nikomu nikdy nechceli pozemok CKN parc. č. 374/2 predať. Je zároveň nelogické aby pri takomto úmysle žalovaní 1/ a 2/ najprv kupovali pozemok o veľkosti 55 m² (Pozemok EKN parc. č. 16052/1) a až následne prikúpili pozemok CKN parc. č. 374/2 o výmere 686 m², ktorý už sám o sebe je dostatočne veľkým pozemkom pre výstavbu rodinného domu. Konanie žalovaných 1/ a 2/ má podľa súdu znaky konania, ktorého cieľom je zasahovať do práv a oprávnených záujmov žalobcov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom takýto zásah nie je vyvážený na strane žalovaných 1/ a 2/ žiadnym ich právne relevantným záujmom.

Vo vzťahu k Pozemku CKN parc. č. 373/4 súd dospel k názoru, že tento vydržali právni predchodcovia žalobcov, resp. po smrti O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a jeho právni nástupcovia

(žalobcovia). K samotnému Pozemku CKN parc. č. 373/4 žalobcovia právny titul nemajú, avšak je nevyhnutné zdôrazniť, že Pozemok CKN parc. č. 373/4 je v skutočnosti len parcela zobrazujúca v katastrálnom operáte určitú časť zemského povrchu, pričom v realite je to súčasť funkčného celku, ktorý predstavuje pozemok CKN parc. č. 373/1, ku ktorému je ako vlastníak v katastri nehnuteľností evidovaný zomrelý 4/ a ktorého vlastníakmi boli v minulosti žalobkyňa 1/ a jej manžel O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Právnym titulom pre vydržanie je v tomto prípade dohoda o osobnom užívaní stavebného pozemku zo dňa 03.05.1976 v spojení s rozhodnutím Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne zo dňa 17.03.1976, kedy bol žalobcom do osobného užívania pridelená pozemok zodpovedajúci parcele č. 16051/2 o výmere 656 m² v spojení s ospravedlniteľným skutkovým omylom na strane právnych predchodcov žalobcov. Pozemok CKN parc. č. 373/4 má výmeru 22 m² a značne pretiahnutý tvar (20,86 m x max. 1,22 m) lícujujúci dlhšiu hranicu pozemku CKN parc. č. 373/1. Ako už bolo uvedené vyššie, a ako je aj zrejmé z katastrálnej mapy, z umiestnenia Pozemku CKN parc. č. 373/4 medzi pozemkami žalobcov, resp. ich právnych predchodcov, ako aj z tej skutočnosti, že žalobcovia, resp. ich právní predchodcovia mohli nadobudnúť pochybnosť o ich vlastníctve až v roku 2015, kedy došlo ku geodetickému vytyčeniu Pozemku EKN parc. č. 16052/1, má súd za to, že žalobcovia, resp. ich právní predchodcovia boli počas celej doby do roku 2015 dobromyseľný držiteľia časti zemského povrchu v súčasnosti definovanej ako Pozemok CKN parc. č. 373/4. Súd má za to, že v danom prípade išlo o ospravedlniteľný skutkový omyl, keď si právní predchodcovia žalobcov priplotili týchto 22 m². Rozsah takto uskutočneného priplotenia pozemku je potrebné vnímať vo vzťahu rozlohy do užívania pridelenej parcely CKN parc. č. 16051/2, t.j. 656 m². V percentuálnom vyjadrení na celom funkčnom celku pôvodného pozemku parc. č. 16051/2 (656 m² + 22 m² = 678 m²) predstavuje priplotená časť 3%. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalovaných 1/ a 2/ podľa, ktorých ide nadobudnutie celého predmetu sporu na základe priplotenia, kde absentuje titul nadobudnutia Pozemku CKN parc. č. 373/4. Súd je toho názoru, že v takomto prípade ani nebolo možné zo strany žalobcov postupovať inak, nakoľko vlastníctvo pozemku CKN parc. č. 373/1 nebolo sporné a bola sporná len určitá časť funkčného celku, t.j. tá časť ktorá bola k pozemku CKN parc. č. 373/1 priplotená, t.j. Pozemok CKN parc. č. 373/4, a na definovanie tejto spornej časti zemského povrchu a tým aj vymedzenie predmetu tohto sporu bolo nevyhnutné vypracovať geometrický plán a v ňom definovať spornú časť zemského povrchu. Prihliadnuc na všetky okolnosti daného prípadu, súd potom konštatuje, že časť Pozemku EKN parc. č. 16052/1, ktorej zodpovedá Pozemok CKN 373/4, vydržala žalobkyňa 1/ a O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, už 01.01.1992 (§ 134 a § 872 ods. 1, 4 a 6 Občianskeho zákonníka), a ak k postaveniu plotu došlo až v roku 1993, ako tvrdil žalovaný 1/, tak k vydržaniu došlo v roku 2003. Na základe uvedeného súd konštatuje, že vlastníakmi zemského povrchu v súčasnosti definovaného ako Pozemok CKN parc. č. 373/4 boli žalobkyňa 1/ a O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, resp. po roku 1998 žalobkyňa 1/ a právní nástupcovia O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, t.j. žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/. Z uvedených dôvodov nebola I. W. vlastníčkou ani tejto časti Pozemku EKN parc. č. 16052/1 a žalovaní 1/ a 2/ nemohli od nej v roku 2015 nadobudnúť vlastníctvo. Kúpna zmluva zo dňa 03.06.2015 medzi I. W. a žalovanými 1/ a 2/ je tak absolútne neplatná v celom jej rozsahu (§ 39 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ sa žalovaní 1/ a 2/ bránili tým, že žalobkyňa 1/ si svoje nehnuteľnosti osvedčovala titulom vydržania pri ROEP-e a neosvedčila si aj Pozemok EKN parc. č. 16052/1, tak súd toto konanie žalobkyne 1/ vyhodnotil ako jej neznalosť o tom, že súčasťou oploteného dvora pri jej rodinnom dome je aj Pozemok EKN parc. č. 16052/1. Zo všetkých okolností prípadu súd vyhodnotil tvrdenia žalobcov, že sa o tom, že nie sú evidenčnými vlastníakmi celého oploteného dvora dozvedeli až v roku 2015 ako dôveryhodné. Na základe takto zisteného stavu, súd konštatuje Pozemok CKN parc. č. 374/1 a Pozemok CKN parc. č. 373/1 patria do dedičstva po žalobkyňi 1/ a O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Právne vec odvodnil článkom 20 ods. 1 Ústavy SR, § 3 ods. 1, § 39, § 123, § 134 ods. 1, 3, § 872 ods. 1, 4, 6 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj len „žalovaní“). Navrhli napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Odôvodnili tým, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods.1 písm. f) CSP), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods.1 písm. h) CSP). Žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko nie sú v katastri nehnuteľností vedení k sporným pozemkom, ako vlastníaci vedení. Poukázali na tvrdenia samotných právnych nástupcov po vlastníakovi rodinného

domu s.č.187 aj stavebných parciel parc.č.372 a parc.č.372/1 O. D., ktorý zomrel XX.XX.XXXX. Všetci jeho dedičia žalobca 1a/, žalovaní 3/, 4/, 5/ podaniami 15.10.2021 prvostupňovému súdu a následne žalobca 1a/, ktorý prvostupňovému súdu doručil podanie 18.10.2021 zhodne oznámili, že so žalobou nesúhlasia, nemajú vo veci naliehavý právny záujem a z konania vystupujú. Zároveň žiadali súd, aby ich z konania vylúčil a na konania nepredvolával (viď uznesenie súdu č.k.10C/17/2016-166 z 12.11.2021). Vzhľadom k takému vyjadreniu účastníkov konania, ktorých sa žalovaná vec bezprostredne dotýka potvrdili súdu, že na prejednávanej veci nemajú naliehavý právny záujem, súd mal žalobu zamietnuť, a to vzhľadom aj k tomu, že ide o nerozlučné spoločenstvo účastníkov konania, kedy sa rozhodnutie bude týkať všetkých dedičov. Ďalej žalovaní namietali procesný postup súdu, ktorým pripustil zmenu žaloby tak, že predmetom konania sa stali parcely CKN č.374/1 a CKN 373/4, nakoľko podľa ich názoru, výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmene žaloby. Doterajšie konanie a jeho výsledky sa týkali len určenia vlastníctva k parcele zapísanej v katastri č.16052/1 orná pôda vo výmere 55m2 zapísanej na LV č.XXXX k.ú.W. na žalovaných 1/, 2/ v celosti, kde žalobcovia tvrdili, že KNE parcela č.16052/1 je výlučne súčasťou PKN parc.č.11448 a PKN parc.č.11449 k.ú. W.. Ich tvrdenie vyplývalo aj zo znaleckého posudku 2/2018 vypracovaného Ing. Y. Q. zo dňa 28.03.2018, v ktorom sa uvádza, že EKN parc.č. 16052/1 (vo vlastníctve žalovaných 1/, 2/) nemala byť v katastri nehnuteľností evidovaná, lebo v skutočnosti to bola časť parcely 16051/2, ktorú nadobudli právni predchodcovia žalobcov ako stavebný pozemok vo výmere 656m2 z PKN parc.č. 11448 a 11449. Súd v bode 17. odôvodnenia rozsudku ale uviedol, že sa nestotožnil so znaleckým posudkom v tej časti, podľa ktorej je v súčasnosti s pozemkom EKN parc.č. 16052/1 a zároveň, že je totožný (len) s časťou parcely CKN 16052/2 roľa o výmere 656m2. Žalovaní mali za to, že súd prvej inštancie nemal pripustiť zmenu žaloby, lebo žalobcovia nepredložili dôkaz, že EKN parc.č. 16052/1 o výmere 55m2 vo vlastníctve žalovaných, z ktorého by bolo preukázané, že EKN parc.č. 16052/1 bola vytvorená z PKN parc.č. 11448 a 11449. Preto žalovaní odôvodnili odvolanie aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, má vadu uvedenú § 365 ods.1 písm. d) CSP, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, lebo právoplatným uznesením súdu, ktorým bola pripustená zmena žaloby v rozpore s ust. 143 ods. 1 CSP, bolo porušené právo žalovaných 1/ , 2/ na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovaní mali ďalej za to, že z preukázaného skutkového stavu vyplýva aj to, že časť EKN parc.č. 16052/1 orná pôda o výmere 55m2 v časti podľa GP ako CKN parc.č. 374/4 trvanlivé trávne porasty vo výmere 22m2 nebola preukázateľne, v celosti súčasťou oploteného dvora, pri rodinnom dome súp.č. XXX. Potom túto časť pozemku (resp. pozemkov) právni predchodcovia nemohli ani užívať (lebo nespadať do oplotenej časti). Z toho potom vyplýva jednoznačný záver, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na určení „že nehnuteľnosť EKN č.16052/1 vo výmere 55m2, resp. CKN parc.č. 374/4 v celosti nepatria do dedičstva po ich právnych predchodcoch. Prvostupňový súd mal preto žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť. Žalovaní namietali, že prvostupňový súd bez opory v dôkaze, v bode 19. odôvodnenia konštatoval, že pozemok CKN parc.č. 374/1 nemal byť odčlenený od pôvodnej parcely č. 16051/2 v súčasnosti vedenej ako CKN parc.č. 372. Súd to odôvodnil iba tým, že súčet uvedených parciel dáva súčet 656m2 teda výmery pôvodného pozemku, ktorý nadobudli právni predchodcovia žalobcov v r. 1975 pod stavbu rodinného domu. K takému konštatovaniu však chýba relevantný dôkaz, že pozemok 16051/2 nemal byť odčlenený od parcely č. 16051/2. Nemožno to oprieť len o tvrdenie, že zapadá do výmery pôvodného pozemku, tvarom funkčného celku, podľa GP, ktorý získali právni predchodcovia na stavbu domu v r. 1975. Žalovaní uviedli, že v roku 2008 bola v k.ú. W. uskutočnená ROEP, na základe ktorej bola platne do katastra zapísaná KNE parc.č. 16052/1, ktorej súčasťou je KNC parc.374/1 a pod titulom nadobudnutia Z 208/2008 zapísaná ako vlastníčka I. W., od ktorej uvedenú parcelu kúpnu zmluvou pod V 1507/15, ktorej vklad bol povolený 3.8.2015, platne kúpili do vlastníctva žalovaní. Prvostupňový súd, bez dôkazu, ustálil, že vlastníčka I. W., resp. jej právna predchodkyňa nevykonávali držbu k pozemku EKN parc.č. 16025/1, prípade jeho časťami ktorým zodpovedá pozemok CKN parc.č.374/1 a pozemok parc.č.373/4. Prvostupňový súd vychádzal len cit. „Z okolností prípadu sa javí ako vysoko pravdepodobné, že túto držbu už od polovice 70 rokov vykonávali právni predchodcovia žalobcov“. Súd sa pri tom vôbec nevysporiadal s výpoveďou žalovaného 1/ na pojednávaní 27.10.2021 a 9.11.2021, v ktorých uviedol, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia si svojvoľne ohradili pozemok plotom až v roku 1993, ktorým nahradili dovtedajší drevený plot, ktorý postavili na svojom pozemku vlastníci tohto pozemku U. a U. C., právni predchodcovia I. W.. Žalovaný 1/ pritom vypovedal, že sám pri stavaní plotu v tom čase právnomu predchodcov žalobcov, ako sused, pomáhal. Jeho výpoveď je v rozpore o tom, že právni predchodcovia postavili plot v r. 1976. Žalovaní namietali konštatovanie prvostupňového súdu v bode 20. odôvodnenia rozsudku, v ktorom prvostupňový súd spochybnil ich ústavné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, keď sa vyjadruje,

že zmysluplne nevedeli súdu vysvetliť, prečo kupovali v roku 2015 pozemok parc.č. 16052/1. Podľa citovaného ustanovenia Ústavy SR ochranu nepožíva len majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom. Žalovaní podľa súdu mali vysvetľovať dôvody nadobudnutia pozemku a napriek tomu, že to súdu aj zdôvodnili, súd ich dôvody bezdôvodne odmietol s poukazom akože na „nelogickosť“ ich úmyslu. Súd potom postup žalovaných 1/, 2/, v súvislosti s kúpou pozemku, zhodnotil ako konanie, ktorého cieľom je zasahovať do práv a oprávnených záujmov žalobcov (§ 3 ods. 1 OZ), pričom takýto zásah nie je vyvážený na strane žalovaných žiadnym ich právne relevantným záujmom. Takéto odôvodnenie kúpy pozemku súdom považujú žalovaní za zásah do ich práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a porušenie ich práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv. Žalovaní namietali, že prvostupňový súd uznal ako dôkaz držby pozemku parc.č. 16052/1 (v časti ktorý im vlastnícky nepatrí) skutočnosť, že žalobcovia zdôvodnili ohradenie pozemku tým, že sa „domnievali“, že im pozemok patrí, preto si ho ohradili. Súd to odôvodnil tým, že „išlo o ospravedlniteľný omyl“. Pritom konštatovanie súdu o „ospravedlniteľnom omyle“ žalobcov je v rozpore s jeho odôvodnením, „...že nemožno rozdiel 22m² zodpovedajúci pozemku EKN parc.č.373/4 považovať za dovolenú odchýlku vo výmere pôvodnej parcely č.16051/2“ (bod 17. odôvodnenia). Žalovaní nesúhlasili s odôvodnením súdu uvedeného vo vzťahu k pozemku CKN parc.č.374/4, kde konštatoval, že „súd dospel k názoru, že tento pozemok vydržali právni predchodcovia žalobcov“. Takéto konštatovanie súdu je v rozpore so zisteným skutkovým stavom, lebo žalobcovia v konaní nepreukázali právny titul nadobudnutia k pozemku, a preto pri držbe pozemku neboli dobromyseľní. Žalovaní namietali odôvodnenie súdu o vydržaní pozemku KNC parc.č.374/3, uvedené v bode 23 odôvodnenia rozsudku lebo odôvodnenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vydržania vlastníctva tohto pozemku žalobcami. Na záver žalovaní uviedli, že rozhodnutie prvostupňového súdu je v rozpore s jeho predbežným právnym posúdením, s ktorým súd strany sporu oboznámil na konaní 27.10.2022. V ňom sa jednoznačne vyjadril, že oprávnenosť držby bude posudzovať v nadväznosti na preukázanie titulu k držbe nehnuteľnosti zo stany žalobcov.

3. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcovia 1a/, 2/, 3/, 5/ (ďalej len „žalobcovia“) žiadali rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa názoru žalobcov je naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Ďalej mali za to, že zmenené okolnosti prejednávanej veci v dôsledku predloženého geometrického plánu odôvodňovali pripustenie zmeny žaloby. Vyjadrili presvedčenie, že súd by rovnakým spôsobom rozhodol a vyhovel ich žalobe, aj keby táto nebola zmenená a konalo sa podľa pôvodnej žaloby a označenia pozemku ako EKN parcely č.16052/1, nakoľko v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky vydržania a toto nasvedčuje právnym predchodcom žalobcov. Nepoctivosť a špekulatívnosť pri nadobúdaní sporného pozemku zo strany žalovaných 1/, 2/ kúpou zmluvou V 1507/15 by nemohla byť súdom posudzovaná odlišne a v prospech žalovaných 1/, 2/ ani pri označení pozemku v EKN stave, nakoľko predmetom posudzovania bola stále rovnaká časť zemského povrchu. Mali za to, že nebolo sporné, že k zameraniu pozemku EKN parc.č.16052/1 a jeho vyznačeniu v teréne geometrickými kolíkmi došlo až v roku 2015. Do tejto doby si predošlá vlastníčka I. W. neuplatňovala svoje vlastnícke právo k pozemku EKN parc.č.16052/1. Právni predchodcovia žalobcov boli preto v dobrej viere, že majú oplotené a užívajú to, čo im patrí. Je nepochybné, že v prospech právnych predchodcov žalobcov svedčí aj uplynutie vydržacej doby, a to bez ohľadu na to, či bol plot medzi pozemkom CKN parc.č.374/1 a pozemkom 374/2 postavený v roku 1975 alebo až v roku 1993. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobcom svedčí aj nadobudnutie vlastníctva k pozemku, CKN parc.č.374/1 vydržaním. K odvolaciemu dôvodu žalovaných, že časť sporného pozemku nebola v celosti súčasťou oploteného dvora žalobcov, tak ide len o účelové a ničím nepotvrdené vyjadrenie žalovaných. V konaní a pri ohľadke na mieste samom bolo preukázané, že dvor žalobcov bol úplne oplotený a pozostával z dvoch oplotených častí. Zo svedeckých výpovedí účastníkov vyplynulo, že všetky pozemky v oboch oplotených častiach, vrátane celého sporného pozemku užívali a mali v oprávnenej držbe výlučne právni predchodcovia žalobcov. I. W. a jej právni predchodcovia sporný pozemok a ani iné pozemky v oplotených častiach dvora žalobcov nikdy neužívali a tu ani nevstupovali. Zmienka žalovaných v odvolaní smerujúca k tomu, že pre vyššie uvedený dôvod (údajne neoplotenie sporného pozemku) mala byť žaloba zamietnutá pre absenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe je podľa presvedčenia žalobcov nedôvodná. K námietke žalovaných, že súd neprihliadol v konaní na výpoveď žalovaného 1/ na pojednávaní dňa 27.10.2021 a dňa 9.11.2021 v ktorej uviedol, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia si svojvoľne ohradili pozemok plotom až v roku 1993, ktorým nahradili dovtedajší drevený plot, ktorý postavili na svojom pozemku vlastníci tohto pozemku U. a U. C., právni predchodcovia I. W., uviedli, že v konaní vo vzťahu k držbe sporného pozemku ich právnymi predchodcami neboli nikým produkované také dôkazy, ktoré by spochybnili dobromyseľnosť a oprávnenosť ich držby. Vyššie uvedený odvolací dôvod

žalovaného je jeho izolovaným tvrdením, osobným názorom, ktoré sa neopiera o žiadny iný dôkaz. Žalobcovia ďalej uviedli, že žalovaný 1/ uvádzal vo svojej výpovedi viaceré nepresvedčivé tvrdenia, ktoré boli v rozpore s tvrdeniami žalobcov a celú jeho výpoveď z hľadiska presvedčivosti a pravdivosti možno považovať za účelovú, rozporuplnú a nepresvedčivú. Navyše žalovaný 1/ sa do susedstva žalobcov prisťahoval neskôr a nemal ani možnosť poznať okolnosti súvisiace so sporným pozemkom. Ako to presvedčivo vo svojej výpovedi vysvetlil žalobca 3/ konanie žalovaného 1/ pri kúpe sporného pozemku v oplotenom dvore žalobcov kúpnu zmluvou V 1507/15 sledovalo cieľ poškodiť žalobcov v súvislosti s priestupkovými konaniami a susedskými nezhodami. Súd navyše správne vyhodnotil, že oprávnená držba sporného pozemku právnymi predchodcami žalobcov nebola v konaní žiadnymi dôkazmi a ani výpoveďou žalovaného nijako spochybnená a teda ju súd správne vyhodnotil ako oprávnenú. Priebeh ROEP v obci Babín a jeho zápis do údajov katastra nebol spôsobilý narušiť oprávnenú držbu sporného pozemku a I. W. si po roku 2008, kedy došlo k zápisu ROEP v obci Babín neuplatnila žiadne nároky voči žalobcom, či ich právnym predchodcom. Žalobcovia mali za to, že nelogickosť kúpy sporného pozemku vyplynula z nepresvedčivej výpovede žalovaného 1/. Súd preto okolnosti týkajúce sa uzavretia kúpnej zmluvy V 1507/15 zo strany žalovaného 1/ vyhodnotil ako špekulatívnu a nelogickú kúpu s úmyslom žalovaných spôsobiť žalobcom budúce ťažkosti. Navyše žalovaný 1/ aj pri ohliadke a zmienke o umiestnení telefonického stĺpa pri pozemku žalobcov uviedol viaceré rozporuplné tvrdenia, ktoré ho usvedčovali z nepoctivého úmyslu získať za každú cenu sporný priplotený pozemok vo dvore žalobcov, a to aj napriek tomu, že predávajúca I. W. ho získala len v dôsledku chybného postupu Komisie ROEP v obci Babín. Napokon aj v samotnej kúpnej zmluve V 1507/15 zo dňa 3.6.2015 vyhlásili žalovaní, že poznajú kupovanú nehnuteľnosť a sú si vedomí, že uvedený pozemok je súčasťou dvora pôvodnej žalobkyne 1/ resp. žalobcov. Súd správne poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na okolnosti kúpy sporného pozemku nebolo možné ani uvažovať o prípadných výnimočných okolnostiach kúpy, ktoré by mohli prelomiť zásadu nemo plus iuris. Žalobcovia nesúhlasili s tvrdením žalovaných, že neboli splnené podmienky vydržania. Súd v odôvodnení rozsudku v bode 20. presvedčivo vysvetlil, že z predložených listín súd dospel k záveru, že právní predchodcovia preukázali dohodou o osobnom užívaní stavebného pozemku zo dňa 3.5.1976, rozhodnutím Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne zo dňa 17.3.1976 ako aj GP č.762-006-75 svoj právny titul nadobudnutia k súčasným pozemkom CKN parc.č.372, CKN parc.č.373/1 a pozemku CKN parc.č.374/1. Zároveň nebolo sporné, že k zameraniu pozemku, EKN parc.č.16052/1 a jeho vyznačeniu v teréne geometrickými kolíkmi došlo až v roku 2015. Do tejto doby si predošlá vlastníčka I. W. neuplatňovala svoje vlastnícke právo k pozemku, EKN parc.č.16052/1. Za úplne správne a zákonné potom považujú žalobcovia aj závery súdu sformulované v bode 23. odôvodnenia rozsudku so zmienkou súdu o ospravedlniteľnom skutkovom omyle.

4. Žalovaní v písomnej replike k vyjadreniu žalobcov zdôraznili, že neexistovali žiadne právne prekážky ani iné skutočnosti, ktoré bránili uzavretiu kúpnej zmluvy V 1507/15, ktorou do vlastníctva nadobudli KNE parc.č.16052/1 k.ú. W. od evidovanej vlastníčky v katastri nehnuteľností I. W.. Nesúhlasili so zdôvodnením neplatnosti kúpnej zmluvy jej nelogickosťou, ako to urobil súd prvej inštancie v rozsudku, a ako to opätovne zdôrazňujú žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu. Žalovaní poukázali na to, že žalobcovia mali rovnakú príležitosť odkúpiť pozemok od vlastníčky ako oni. Rovnako neexistujú skutkové a právne dôvody k potvrdeniu nadobudnutiu vlastníctva ku KN parc.č.373/4 trvalý trávny porast o výmere 22m² žalobcom, titulom vydržania z toho dôvodu, že žalobcovia si uvedený pozemok ohradili a takto ohradený ho užívali po dobu desiatich rokov, resp. že v danom prípade ide o ospravedlniteľný skutkový omyl. Žalovaní sa pridŕžovali dôvodov, ktoré k tejto veci uviedli v odvolaní proti rozsudku prvostupňovému súdu. Žalobcovia sa k písomnej replike žalovaných nevyjadrili.

5. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem a vzhľadom na skutočnosť, že vznesené odvolacie námietky žalovaných 1/ a 2/ neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, uvedené rozhodnutie s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom skutkovom základe, že v konaní bolo preukázané vydržanie nehnuteľností pozemkov CKN parc. č. 373/4 trvalý trávny porast o výmere 22 m² a CKN parc. č. 374/1 záhrada o výmere 33 m² právnymi predchodcami žalobcov, ktoré nadobudli v prípade parcely CKN č. 374/1 na základe práva osobného užívania a následného vydržania a pri parcele CKN č. 373/4

na základe vydržania v dôsledku ospravedliteľného omylu, keď s ohľadom na všetky okolnosti mal za to, že boli dobromyseľní.

7. Odvolací súd zdôrazňuje, že je viazaný dôvodmi odvolania, ktoré odvolateľ vymedzí v lehote určenej zákonom na podanie tohto oprávneného prostriedku. Žalovaní svoje odvolacie námietky vymedzili tak, že žalobcovia nepreukázali splnenie podmienky naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Mali za to, že súd nesprávne a nezákonne pripustil žalobcami navrhnutú zmenu žaloby, ktorou sa zmenilo označenie spornej nehnuteľnosti, pôvodnej EKN parc.č.16052/1 na CKN parc.č.374/1 a CKN parc.č.373/4, podľa zobrazenia v GP 46193537-25/2016 zo dňa 24.2.2016. Namietali, že pozemok CKN parc.č.374/4 zobrazená v citovanom GP nebola v celosti súčasťou oploteného dvora pri rodinnom dome súp.č.XXX, a že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia si mali až v roku 1993 svojvoľne ohradiť sporné pozemky, ktorým nahradili dovtedajší drevený plot postavený právnymi predchodcami I. W.. Namietali nedôvodné spochybňovanie ich ústavné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy SR ako aj splnenie podmienok vydržania sporného pozemku zo strany právnych predchodcov žalobcov.

8. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že pri rozhodovaní vo veci samej vzal súd prvej inštancie do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní vo veci samej súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, pričom rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovaných uvádza nasledovné:

9. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko jedine určením, že pozemok CKN parc. č. 374/1 a pozemok CKN parc. č. 373/4, ktorých evidenčne zapísanými vlastníkmi sú v súčasnosti podľa zápisu v katastri nehnuteľností žalovaní 1/ a 2/ (hoc ako vlastníci parcely EKN parc. č. 16052/1 o výmere 55 m²), patria do dedičstva po uvedených právnych predchodcoch, umožní vykonanie dedičského konania vo vzťahu k pozemku CKN parc. č. 374/1 a pozemku CKN parc. č. 373/4 a následné nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemku CKN parc. č. 374/1 a pozemku CKN parc. č. 373/4 v prospech žalobcov alebo niektorých z nich. Odvolací súd má za to, že záver súdu prvej inštancie, že žalobcovia mali na požadovanom určení uvedenom v žalobnom návrhu naliehavý právny záujem, je vecne správny. Nedôvodné sú námietky žalovaných, ktoré spochybňujú naliehavý právny záujem žalobcov tým, že právni nástupcovia pôvodných žalobcov nemali záujem pokračovať v žalobe, a preto sa v konaní po príslušných rozhodnutiach stali žalovanými. Na uvedenú posúdenie nemá vplyv ani skutočnosť, že žalobca 1a/ sa pôvodne vyjadril, že nemá záujem na žalobe, nakoľko po smrti pôvodnej žalobkyne 1/, zmenil názor a už nezotrval na predchádzajúcom vyjadrení o nezáujme v pokračovaní v konaní. Je dôležité si uvedomiť, že každý účastník konania v obdobnej situácii má právo zmeniť názor na to, či chce byť aktívne legitimovaným žalobcom, alebo pasívne legitimovaným žalovaným. V takýchto prípadoch musia žalobcovia operatívne reagovať tak, aby zabezpečili okruh účastníkov, či už na strane žalobcov, alebo žalovaných. Tento procesný postup im nemôže byť kladený na ujmu v súdnom konaní, nakoľko takéto posudzovanie by bolo neprimerane prísne a formálne ak v konaní musia byť všetci možní dedičia poručiteľov, pri ktorých sa žalobcovia domáhajú určenia, že vec (hnuteľná, nehnuteľná) patrí do dedičstva.

10. Námietky žalovaných, ktoré smerovali k procesnému postupu súdu, ktorý podľa ich názoru nemal pripustiť zmenu žaloby, sú rovnako nedôvodné. Predmetom súdneho konania od počiatku bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti CKN parc. č. 16052/1 o výmere 55 m² (že nehnuteľnosť patrí do dedičstva), pričom žalobcovia od počiatku uvádzali rovnaké skutkové okolnosti. Skutočnosť, že v priebehu konania žalobcovia zmenili žalobu tak, že sa domáhali určenia, že polovica nehnuteľnosti patrí do dedičstva po poručiteľovi a druhá patrí žalobkyňi 1/ a súd prvej inštancie im vyhovel, nemožno posúdiť ako nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorým žalovaným boli upreté ich procesné práva. Rovnako tak posledná zmena žaloby z dôvodu úmrtia pôvodnej žalobkyne 1/ a zmene účastníkov sporu tak na strane žalobcov ako aj žalovaných nemožno posúdiť ako nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie. Súd pripustením zmeny žaloby tak, že žalobcovia sa v konaní domáhajú toho, aby súd určil, že pozemok zobrazený v GP č. 46193537-25/2016, ktorý vyhotovil Ing. U. O. zo dňa

24.02.2016, autorizačne overil dňa 17.03.2016 Ing. C. T. pod č.178/2016 (ďalej len „Geometrický plán č. 46193537-25/2016“) ako CKN parc. č. 373/4 trvalý trávny porast o výmere 22 m² (ďalej len „Pozemok CKN parc. č. 373/4“), CKN parc. č. 374/1 záhrada o výmere 33 m² (ďalej len „Pozemok CKN parc. č. 374/1“), patrí v 1/2 do dedičstva po poručiteľovi O. D., rod. D., nar. XX.XX.XXXX zomrelom XX.XX.XXXX a v 1/2 do dedičstva po pôvodnej žalobkyni, postupoval správne, nakoľko umožnil žalobcom realizovať ich procesné práva v súlade so zákonom. Zmena označenia parciel na podklade geometrického plánu, ak sa jedná stále o ten istý priestorovo vymedzený povrch zeme, ako je to v tomto prípade, nie je dôvodom na nevyhovenie zmeny žaloby. Vo svojej podstate ide len o technické zmeny, ktoré sú prípustné. Odvolací súd konštatuje, že za týmto účelom uvedené procesné ustanovenia v CSP sú, aby na podklade nich po príslušných procesných krokoch zo strany žalobcov mohlo byť pokračované v konaní, a vec sa nezamietala z procesných dôvodov. Je dôležité si uvedomiť, že cieľom súdneho konania je zákonné a spravodlivé vyriešenie veci (usporiadanie/určenie vzťahov). Nedôvodnou je aj námietka, ktorou žalovaní mali za to, že súd prvej inštancie nevychádzal plne zo znaleckého posudku č. 2/2018 zo dňa 28.03.2018 a jeho záverov o dovolenej odchýlke vo výmere pôvodnej parcely. Odvolací súd konštatuje, že posudok v časti právnych záverov nie je pre súd záväzný, pričom súd vychádza zo skutkových tvrdení, ktoré boli vykonané už v žalobe a od ktorých sa žalobcovia podstatne neodchýlili, len ich doplnili v priebehu konania. Podstatné skutkové tvrdenie, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal, bolo to, že právni predchodcovia žalobcov pozemky užívali na základe práva osobného užívania na podklade rozhodnutia vtedajšieho orgánu štátnej moci, ktoré sa neskôr zmenilo na vlastnícke právo, pričom užívanie na podklade tohto rozhodnutia bolo titulom vydržania, resp. ospravedlniteľným omylom pri pripnutí pozemku, tak ako to uzavrel súd prvej inštancie. Skutočnosť, či pôvodná parcela vznikla z KN parc. 11449 a 11448 alebo aj parcely č. 11442 nemala na posúdenie dôvodnosti žaloby vplyv, nakoľko rozhodujúcim bolo rozhodnutie o odovzdaní parcely do osobného užívania právnych predchodcov žalobcov a ospravedlniteľný omyl v pripnutí 22m² pozemku.

11. Námietka žalovaných, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil vydržanie pri parcele CKN č. 373/4, nakoľko táto nebola v celom rozsahu oplotená (viď ods. 16 odôvodnenia súdu prvej inštancie a bod 3. odvolania žalovaných) rovnako nie je dôvodná. Odvolací súd konštatuje, že žalovaní vytrhli skutkové zistenia súdu prvej inštancie z odôvodnenia bez vzťahu k následným zisteniam a záverom súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie pri Pozemku CKN parc. č. 373/4 dospel k názoru, že tento vydržali právni predchodcovia žalobcov. K samotnému pozemku CKN parc. č. 373/4 žalobcovia podľa súdu prvej inštancie právny titul nemali, avšak pozemok CKN parc. č. 373/4 je v skutočnosti len parcela zobrazujúca v katastrálnom operáte určitú časť zemského povrchu, pričom v realite je to súčasť funkčného celku, ktorý predstavuje pozemok CKN parc. č. 373/1, ku ktorému je ako vlastníak v katastri nehnuteľností evidovaný zomrelý 4/ a ktorého vlastníakmi boli v minulosti žalobkyňa 1/ a jej manžel O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, t.j. bez ohľadu na rozsah oplotenia užívali celý pozemok. Tu je dôležité si uvedomiť, že v tomto užívaní neboli rušení a spornosť vznikla až v roku 2015. Ako právny titul pre vydržanie bol v tomto prípade dohoda o osobnom užívaní stavebného pozemku zo dňa 03.05.1976 v spojení s rozhodnutím Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne zo dňa 17.03.1976, kedy bol žalobcom do osobného užívania pridelený pozemok zodpovedajúci parcele č. 16051/2 o výmere 656 m² v spojení s ospravedlniteľným skutkovým omylom na strane právnych predchodcov žalobcov. Pozemok CKN parc. č. 373/4 má výmeru 22 m² má značne pretiahnutý tvar (20,86 m x max. 1,22 m) lícujúci dlhšiu hranicu pozemku CKN parc. č. 373/1. S uvedenými závermi sa odvolací súd stotožnil. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, že právni predchodcovia mohli nadobudnúť pochybnosť o ich vlastníctve až v roku 2015, kedy došlo ku geodetickému vytyčeniu Pozemku EKN parc. č. 16052/1, a preto bol správny aj záver, že právni predchodcovia žalobcov boli počas celej doby do roku 2015 dobromyseľní držiteľia časti zemského povrchu v súčasnosti definovanej ako Pozemok CKN parc. č. 373/4. V úvahu je potrebné vziať aj to, že v minulosti bežní občania nespochybňovali rozhodnutia štátnych orgánov a prijímali veci tak ako im boli poskytnuté, vrátane osobného užívania pozemkov. Preto bol správny aj záver súdu prvej inštancie, že v danom prípade išlo o ospravedlniteľný skutkový omyl, keď si právni predchodcovia žalobcov pripočítali (užívali) týchto 22 m². Rozsah takto uskutočneného pripnutia (užívania) pozemku je potrebné vnímať vo vzťahu rozlohe do užívania pridenej parcely CKN parc. č. 16051/2, t.j. 656 m². V percentuálnom vyjadrení na celom funkčnom celku pôvodného pozemku parc. č. 16051/2 (656 m² + 22 m² = 678 m²) predstavuje pripnutá časť 3%. Ak súd prvej inštancie uzavrel, že sa nemožno stotožniť s argumentáciou žalovaných podľa, ktorých ide nadobudnutie celého predmetu sporu na základe pripnutia, kde absentuje titul nadobudnutia pozemku CKN parc. č. 373/4, a že nebolo možné zo strany žalobcov postupovať inak, nakoľko vlastníctvo pozemku CKN parc. č. 373/1 nebolo sporné a bola sporná len určitá časť funkčného celku, t.j. tá časť ktorá bola k pozemku CKN parc. č. 373/1

priplotená, tak postupoval správne. Súd prvej inštancie mal za to, že právni predchodcovia žalobcov nerušené užívali od roku 1976 parcelu CKN č. 373/1 vrátane parcely KNC č. 373/4, hoc nebola celá oplotená, pričom uvedené nespôsobuje vadu v dobromyseľnosti a ospravedliteľnom omyle, nakoľko v konaní bolo preukázané, že boli nerušení v užívaní až do svojej smrti, resp. do roku 2015. Správne potom súd prvej inštancie uzavrel, že časť Pozemku EKN parc. č. 16052/1, ktorej zodpovedá pozemok CKN 373/4, vydržala pôvodná žalobkyňa 1/ a O. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v súlade s § 134 a § 872 ods. 1, 4 a 6 Občianskeho zákonníka.

12. Nedôvodnou je aj námietka žalovaných smerujúca proti záveru súdu prvej inštancie, že EKN parc. č. 16051/2 nemala byť odčlenená od parcely CKN č.374/1, ktorú nadobudli právni predchodcovia žalobcov do osobného užívania v roku 1975 a následne do vlastníctva. Záver súdu prvej inštancie, že súčet súčasných pozemkov CKN parc. č. 372, CKN parc. č. 373/1 a Pozemku CKN parc. č. 374/1 je 656 m², t.j. presná výmera pôvodného pozemku parc. č. 16051/2 a tvaru takéhoto funkčného celku zodpovedá aj grafické znázornenie pozemku parc.č. 16051/2 zakresleného v geometrickom pláne č. 762-006-75 zo dňa 20.12.1975, je vecne správny. Rovnako tak záver, že došlo k chybe v evidencii katastra nehnuteľností, na základe ktorej bola časť zemského povrchu predstavujúca pozemok CKN parc. č. 374/1 naďalej evidovaná v katastri a stala sa súčasťou pozemku EKN parc. č. 16052/1, bol správny. Súd prvej inštancie vychádzal pri svojom skutkovom závere z riadne zisteného stavu, ktorý jednoznačne vyplýva z predložených dôkazov - rozhodnutia o užívaní, ako aj v spise sa nachádzajúcich geometrických plánov. Odvolací súd uvádza, že geometrický plán z roku 1975 nebol zapísaný do katastrálnych máp, čím došlo k prvej a zásadnej chybe, od ktorej sa následne reťazili chyby v podobe technicko-hospodárskeho merania a ROEPU.

13. Námietka žalovaných, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil, že vlastníčka I. W. (jej právni predchodcovia) nevykonávali držbu pozemku EKN č. 16051/1 je nedôvodná. Žalovaní poukázali na výpoveď žalovaného 1/, ktorá mala preukazovať postavenie nového plota až v roku 1993 po rozpadnutí pôvodného plota, čo malo preukazovať skutočnosť, že plot nestál od roku 1976. Odvolací súd má za to, že podstatnou je tá okolnosť, že plot z roku 1993 bol postavený na pôvodnom mieste (opak v konaní preukázaný nebol), pričom sám žalovaný vo výpovedi z októbra 2022 uviedol, že bol v tom (v roku 1993), že pozemok patrí právnym predchodcom žalobcov, a teda táto námietka žalovaných nemôže obstáť, nakoľko vo vtedajšej situácii bol presvedčený, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, patrili právnym predchodcom žalobcov, pričom týchto v držbe nikto nerušil.

14. Žalovaní namietali porušenie svojich ústavných práv na vlastníctvo majetku a na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv. Odvolací súd má za to, že nedošlo k porušeniu práv žalovaných. Žaloba o určenie vlastníckeho práva (že nehnuteľnosť patrí do dedičstva) je bežne sa vyskytujúcou žalobou v súdnom systéme Slovenskej republiky. Jej podanie, alebo vyhoveniu takejto žalobe nemožno považovať za neadekvátny zásah do práva vlastníť majetok. Je potrebné si uvedomiť, že v zmysle materiálnej publicity katastra táto platí, než sa preukáže opak, tak ako v tomto prípade. Rozhodnutie súdu o určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva deklaruje už existujúcu situáciu, ktorá bola v konaní preukázaná, a na ktorej určení majú žalobcovia naliehavý právny záujem. Skutočnosť, že žalovaní nie sú v konaní úspešní, nemožno vyhodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces, resp. za zásah do ústavných práv. Ak žalovaní aj nesúhlasia s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti, v ktorej tento hodnotí úmysel žalovaných pri nadobudnutí nehnuteľnosti, tak tento záver je nepodstatný pre posúdenie správnosti záverov napadnutého rozhodnutia, nakoľko toto stojí na iných skutočnostiach. Odvolací súd je toho názoru, že na konanie v rozpore s dobrými mravmi je potrebné vždy prihliadnuť, ak v konaní takáto skutočnosť vyjde najavo, pričom však táto sama o sebe nemusí byť dôvodom na úspech protistrany. Riešenie uvedenej otázky, za zisteného stavu, nemá význam pre toto konanie, nakoľko aj keby bol tento záver nesprávny, nemá dopad na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

15. Nedôvodnou je aj námietka žalovaných, že záver súdu prvej inštancie o ospravedliteľnom omyle je v rozpore s predchádzajúcimi skutkovými zisteniami, v ktorých vyhodnotil časť znaleckého posudku č. 2/2018 ako nesprávny, v ktorej sa hovorilo o dovolenej odchýlke pri meraní. Odvolací súd uvádza, že závery súdu prvej inštancie aj v tejto časti boli správne, nakoľko súd prvej inštancie uzavrel, že 22m² v danom prípade prekračuje dovolenú odchýlku merania. Na druhej strane posúdil 22m² ako ospravedliteľný omyl na strane právnych predchodcov žalobcov. Tu ide o dve zásadne rozdielne skutočnosti, a to konanie odbornej spôsobilej osoby (geodeta pri meraní v roku 1975) a konaní bežných ľudí, bez príslušného vzdelania. Na obe kategórie týchto osôb sú kladené zásadne iné požiadavky a

nároky, a preto ak súd prvej inštancie uzavrel, že geodet sa nemohol vo výmere v roku 1975 zmyliť o 22m², ale právni predchodcovia žalobcov ako laické osoby áno, tak uvedenú situáciu posúdil správne. Pre bežných ľudí (najmä v minulom období do roku 1989) je možný ospravedlniteľný omyl tak, ako tento uzavrel súd prvej inštancie a naopak pri geodetoch, ako odborne spôsobilých osobách takýto omyl nie je prípustný. Ak žalovaní následne nesúhlasili s dobromyseľnosťou právnych predchodcov žalobcov tak, tento nesúhlas nie je dôvodný. Vo vzťahu k námietke absencii právneho titulu, odvolací súd uvádza, že tento súd prvej inštancie správne uzavrel v podobe Rozhodnutia o osobnom užívaní pozemkov zo dňa 17.03.1976 č.l. 99 súdneho spisu. Preto ak súd prvej inštancie uzavrel, že právni predchodcovia žalobcov boli dobromyseľní v držbe po zákonom stanovenú dobu a na základe takejto držby vlastnícke právo aj vydržali, tak dospel k správnym skutkovým záverom a tieto aj správne právne posúdil.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z predložených listín bolo preukázané, že právni predchodcovia preukázali dohodou o osobnom užívaní stavebného pozemku zo dňa 03.05.1976, rozhodnutím Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne zo dňa 17.03.1976 ako aj geometrickým plánom č. 762-006-75 svoj právny titul nadobudnutia k súčasným pozemkom: pozemok CKN parc. č. 372, CKN parc. č. 373/1 a Pozemku CKN parc. č. 374/1. Zároveň nebolo ani sporné, že k zameraniu Pozemku EKN parc. č. 16052/1 a jeho vyznačeniu v teréne geodetickými kolíkmi došlo až v roku 2015. Do tejto doby si predošlá vlastníčka I. W. neuplatňovala svoje vlastnícke právo k pozemku EKN parc. č. 16052/1. Právni predchodcovia žalobcov boli preto v dobrej viere, že majú oplotené a užívajú to čo im patrí. Je preto nepochybné, že v prospech právnych predchodcov žalobcov svedčí aj uplynutie vydržacej doby a to bez ohľadu na to, či bol plot medzi pozemkom CKN parc. č. 374/1 a pozemkom CKN parc. č. 374/2 postavený v roku 1975 alebo ako nový plot až v roku 1993 na pôvodnom mieste. Z uvedeného potom vyplýva, že právnym predchodcom žalobcov svedčí nadobudnutie vlastníctva Pozemku CKN parc. č. 374/1 vydržaním. Vo vzťahu k vydržaniu parcely CKN č. 373/4 odvolací súd poukazuje na ods. 11. tohto odôvodnenia. Odvolací s ohľadom na vyššie uvedené má za to, že právni predchodcovia žalobcov boli objektívne presvedčení o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudli.

17. Odvolací súd k námietke žalovaných, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s predbežným právnym posúdením, keď povedal, že vydržanie bude posudzovať v nadväznosti na preukázanie titulu k držbe, že aj táto je nedôvodná. Súd prvej inštancie posúdil ako titul držby Rozhodnutie zo dňa 17.03.1976 v spojení so zmenenou právnou úpravou podľa § 134 a § 872 ods. 1, 4 a 6 Občianskeho zákonníka, ktorá zmenila právo osobného užívania pozemkov na vlastnícke právo, a teda postupoval v súlade so svojím právnym posúdením.

18. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie postupoval správnym procesným postupom umožnil stranám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva tak, že zabezpečil právo na spravodlivý proces, správne a úplne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Z týchto dôvodov bolo odvolanie žalovaného posúdené ako neopodstatnené.

19. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalovanými, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP) a plne sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Nad rámec uvedeného nemožno nespomenúť, že odvolanie žalovaných nebolo spôsobilé privodiť v preskúmvanej časti zmenu, eventuálne zrušenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, §262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalobcovia 1a/, 2/, 3/ a 5/, a preto im odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči neúspešným žalovaným 1/a 2/.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).